

I beg to submit that for the benefit of the public, the motion may be read and the order passed may also be read.

Mr. DEPUTY SPEAKER. —This is a matter which is not concerned with the Government of Mysore and this motion does not relate to a matter which has suddenly happened.

BUDGET ESTIMATES FOR 1968-1969

General Discussion—(Debate Contd.)

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ. (ದೇವನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ 1968-69ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಇಕ್ಕಟ್ಟು, ತುರ್ತು ಮತ್ತು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದಾಗಿದ್ದು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒಂದು ಚೇತನಸ್ಪೂರ್ಣತೆಯಿಂದಾದಂಥ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಬೀಳದಂಥ ಮತ್ತು ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಂದ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯು ಅವರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಧಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಳೆದ 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು, 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಧನೆಯಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವೇಕಶೂನ್ಯವಾದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ವಿಷ ಫಲವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಥಕಾಫಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದೇಶದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಕೃತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅನುಕೂಲದಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಳೆಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ಆಗ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಗಾಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದಂಥ ವಾತಾವರಣವಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ದುರಾಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದಾಗಿದ್ದು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಗತಿಯ ಒಂದು ನೋಟ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಎಂಥವರೂ ಸಹ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಷದೋಷಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯೂ ಸಹ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ, ಇನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳವಿದೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಗತಿಯ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

[CHAIRMAN (SMT. NAGARATHNAMMA HIREMATH) in the Chair]

ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ನೀಗಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ)

ಒಂದು ಮನವಿ ಬಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಏನೇ ಇರಲಿ, ನಾವು ತರತಕ್ಕಂತಹ ಸಾಲದ ಹಣದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಂದಂತಹ ಈ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ರಾಧ ಬರುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲ, ಅಂಥ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮತ್ತು ನಾವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದರಾಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ, ನಿಪುಣತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದು ಸಲಹೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಯೋಜನಾ ಮಂಡಲ ಎಂದು ಇದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದಂತಹ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನನ್ನು ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಮಂಡಲವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು, ದೊರಕತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ರಾಶಿವೇನು, ಇದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಒಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದು ಒಂದು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಭಾವದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಾರಾಯ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸಾರಗಳು ಇಂಥ ಅವರಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗಾಗುವಷ್ಟು ಅಹಾರದ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಶೇಷತೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಜನರಿಗೆ ಇಂಥ ದೇಶದ ಬೆನ್ನುಮೂಲೆ ಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ, ನೂರಕ್ಕೆ 80 ಭಾಗವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಜ್ಞರು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣ ವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ತೀವ್ರ ಪೈರೂಷದ್ದಾಗಬೇಕು. ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವನು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರೈತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ರೈತನು ಮಳೆಯ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ, ಅವನಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾಲೆ ನದಿಗಳಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಸಹ ಅವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪುನಶ್ಚಿನಾಯಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಹಾರದ ಸ್ವಯಂ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ನಿರ್ದತಕ್ಕ ನಾನಾ ಯೋಜನೆ ಗಳ ಪಲ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ, ಅತಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನಿಗೆ ದಾವಿ

ತೆಗೆಯಲು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಇಡಲು, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಅದು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಶನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಹೋಗಿರಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ, ರೈತನಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಏನು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಇಂದು ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವತ್ತೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ದೇವತೆಯ ವರಪ್ರಸಾದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಇಂದು ಮಳೆಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಾವು ಈ ಬಾಬಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಮುಂದೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಆಯಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅವನಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಬಾಬಿ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಪ್ರಶಂಶನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದೆ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಏನಿವೆ, ಇವು ದುರಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೇವಲ ತಕ್ಕಡಿ ಹಿಡಿಯುವವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಇದು ಹೋಗುವ ವರೆಗೂ ಬಹುಶಃ ಈ ದೇಶ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಅವರಿಗೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಾವು ಯಾವ ತಕ್ಕಡಿ ಹಿಡಿಯುವವರಿಂದಲೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನು ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಏತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜವಾಬು ದಾರಿಗಳೇನು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಗುರಿಯೇನು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಇರುವ ಕಷ್ಟಗಳೇನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡೇ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಪಕ್ಷ ಇಂದು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ವರ್ತಕರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಮತ್ತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಏನು ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದ ಸರಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಜನ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳೇನಾಗಿವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 19,500 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಮತ್ತು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲೂ ಒಟ್ಟು 37 ಲಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 218 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಜನತೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಶೇಕಡಾ 98.5 ರಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿದೆ. 218 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಜನತೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರವಾನುವೇನಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಇಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತೊರಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದಾರಿ. ಇವೊತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳ ಜನರೂ ಇಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದ ಜನ ಇದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ)

ಲೋಕದೋಷಗಳು ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಚಳುವಳಿ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಕರ್ಯಾಣವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂತಹ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ ಜನರೇ ನೀತಿಯುತರಾದವರು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನಂತಹ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವವರ ವಾದ ನೋಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಏನೇನು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಂದು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇದು ರಾಜ್ಯದ ದಿವಾಳತನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವವರು ಬಹು ಭಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಇಂದು ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಏನಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈಗ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 36-38 ಕೋಟಿ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಇದೆಯೇ ಏನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತರ ಅಗಾಧವಾದ ನಮಸ್ತೆಗಳೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

[Interruptions]

ಸರಕಾರದವರು ಅವರ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬಡ ನೌಕರರುಗಳಿಗಾಗಿ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಅವರ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಪರಿಲಂಪನೆ ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಸರಕಾರ ಏನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಗುರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗಿರಲೂ ಸರಕಾರ ಏನೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನಿದೆಯೋ ಅದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 30ರಷ್ಟು ಬರೀ ನೌಕರರುಗಳಿಗೇ ಇಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು : Review of the Working of Government Departments with Special Reference to Development, 1968. ಎಂದು ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಏನೇನು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

The road mileage in charge of P.W.D. as on 1st April 1956 was 13,783 miles which has increased to 25,046 miles as on 1st April 1966 and to 26,147 miles as on 1st April 1967. ಇವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಜನ ಒಡಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಇಂದು ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಇಂದು ಇರುವ ಜೀವನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಇಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಜನ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

"The income per capita in the State moved up during the period by 8.56 per cent per annum on the average from Rs. 232.4 in 1956-57 to Rs. 391.7 in 1964-65 and the income per capita in the country as a whole by 6.1 per cent. per annum on the average from Rs. 283.3 to Rs. 421.5."

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೀವನ ಇದೆ ಮತ್ತು ದೇಶ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಗತಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ.—ಇಂದು ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆಯಲು ಹೊರಟರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಮಟ್ಟ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅರ್ಪಿಜ್ ಸೇಟ್.—ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ.—ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿಯೂ ಇವಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆಯು ಕೂಡದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಇಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು 7-8 ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ 7-8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಕಂದಾಯ ಎಂಬ ಎಂಟು ಹೇಳುವ ರೈತರೇ ಮುಂದೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅರ್ಪಿಜ್ ಸೇಟ್.—ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇಲ್ಲವೇ ಎಷ್ಟು ಮಾರಿದಾರೆ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ತಾವು ಹೀಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬಾರದು. ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ತಾವೂ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ.—ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿ ನೋಡಿ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜನನಂಬಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಈಗ ಜನನಂಬಿಕೆ ಎಷ್ಟಿದೆ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ? ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು, ಎದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರ ಬಂದರೂ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ಜನಜಾಗೃತಿಯಾಗಿದೆ ಜನರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರದ ಆಶ್ರಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸದೆ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಬಿಡುವ ಬಿಡುವ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರಲು ಎಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಸುಮ್ಮನೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕೆಲವರ ಕನಬು ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ರೋಷ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಉತ್ತಮ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುರಾಡಳಿತ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಯಾ ವ್ಯಯ ಸತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟು ಟೀಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Democracy is not a licence for irresponsible criticism or convenient evasion. It should be essentially based on being able to face facts without favour or prejudice.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರವರೇ, 1968-69 ನೇ ಸಾಲಿನ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಯಾವಕಾರಾದ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದು ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಏನೇನೋ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬೆಟ್ಟು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರ್ಥಿಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಈ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡರು 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅವರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣ ತಮಗೆ ಇಟ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ-ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಚೆಗೆ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ಅವರು ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸೆಕೆಟೆರಿಯುಟ್ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಇಂಥ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೌಡರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೌಡರು ಏನೇನೋ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಂಕೋಪ. ನಾವು ಮುಂದುವರಿದೇವೆವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಮೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಜಪಾನ್ ಜರ್ಮನಿ ದೇಶಗಳು ಪ್ರಗತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಪದಾಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಜನರ ನಾಡಿನ ಪ್ರೇಮ, ಜನರ ದುಡಿಮೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಪಾನ್ ಜರ್ಮನಿ ದೇಶಗಳು ಎರಡನೇ ಮಹಾ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಾಂಬ್ ಬಿಡು ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದ್ಭುತ ಪದಾಡ ಮಾಡಿದೆ. ವ್ಯಸಾಯಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸಾಲದ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 21 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ನಂತರ ಪಕ್ಷಪಾತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತಭೇದ ಜಾತೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏರ್ಪಡುವಂತೆ, ಎಂಬ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಇದು ಎಂಥ ಪ್ರಗತಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ವತ್ಸು ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವೈಕ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಇದೆ ನೋಡಬೇಕು, ಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದು ಅವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ. ಆರ್ಥಿಕತೆವಾದ ಮೂಡ ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಾತೀಯತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಾದ ಇವು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿ ಕನಸಿನ ಮಾತೇ ಎಂದು ಅಂದರು. ನನಗೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. 'ಕೋತಿ ಬೆಣ್ಣೆ ತಿಂದು ಆಡಿನ ಮೂತಿಗೆ ಒರೆಸಿತು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. 1 ವರ್ಷ ಭಾರತ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದ ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆ ಇದೆ. 21 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇಂದು ಜಾತೀಯತೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮನ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾಂಥ ಜಾತೀಯ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಲಂಗಾಯಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಟೀಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಜಾತೀಯತೆಮೇರೆ ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ಜಾತೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು. ಯಾರು ಇದುವರೆಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಮಹಾ ಪುರುಷರು. ಈ ಜಾತೀಯತೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಂತಃ ಸತ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಾಳಿ ಊದಿ ಬಿಟ್ಟು ಪುಗ್ಗಾಡಂತೆ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲು ಮರೆತರು. ಒಂದು ಪೈಪೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಧಡತನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಇತ್ತು, ಈವಾಗ ಸಾಲ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಲು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. 31 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1956ನೇ ದಿನ 11 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 63 ಕೋಟಿ 77 ಲಕ್ಷ 29 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಅದು 1968-69ಕ್ಕೆ 342 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿತು. ನಮ್ಮ ಈ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 31.134 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. 1956 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಗೆ ಸಾಲ 58.6 ನಮ್ರೆ ಪೈಪೇ ಇದ್ದರೆ ಇಂದು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳು ಇರುವ ಮಗುವಿಗೂ 138.1 ಪೈಪೆ ಸಾಲ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರೆನು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ.—ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ. ಸಾಲ ಏತಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶದ ಬಹುತೇಕವನ್ನು ದಿವಾಳಿಗೆ ತೆಗೆದು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಪುಣಬಾಧೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಅವರ ಬಾಲಬಡುಕರಾದ ಅಬಂಡ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎಣಿಸುವಷ್ಟು ಕುಬೇರರನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಕುಡೇಲರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ, ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು, Review of the working of the Government Departments ಎನ್ನುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ ಎಂದು. ಅದರಿಂದಲೇ ಉದಹರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾದೀತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಿರ್ಚಿ ಡೈರಿ, ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರ ಯೋಜನೆ, ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬನಯ್ಯ ನೋಡಿ (ಹಡಗಲಿ).—ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರ ಯೋಜನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕ್ಷೀರ ಯೋಜನೆ ಈಗ ಸಾಗರವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದೀ ಯೋಜನೆಗೆ 90 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಯೂನಿಸೆಫ್ ನಿಂದ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಏನು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 1965-66 ರಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, 1966-67ಕ್ಕೆ 9 ಲಕ್ಷ 51 ಸಾವಿರ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ರೂಪಾಯಿ, 1967-68ಕ್ಕೆ 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ 30 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ 31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ, ಈ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. 90 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯ ವೇಗ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರ ವರದಿಯ ಐದನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಈ 30 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲದೆ, ಪುನಃ ಈ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗೆ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ಹಾಲನ್ನು ಕರಸಿಕೊಂಡು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಪೇರರು ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 8 ಲಕ್ಷ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಐದೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವಂತೆ ಪೇರರು ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುವ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಷಯ ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿದರೆ 38 ಲಕ್ಷ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟ 30 ಲಕ್ಷ 81 ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ಇದು 38 ಲಕ್ಷ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 99 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಲಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 68 ಲಕ್ಷ 85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಷ್ಟ ತೋರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಂದು ಬೋಗಸ್ ಕಂಪನಿಯ ರೀತ್ಯಾಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“By advancing loans no new cattle is bought but the same cattle are changing hands of the members within the same society, in order to get Government loan. This does not really increase the cattle wealth and the Committee recommend that this is a bogus transaction.”

ಏನು ದನ ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳು ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ದನವನ್ನು ನೂರಿನ್ನೂರು ಜನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

“This is a sort of bogus transaction.”

ಈ ಬೋಗಸ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ಕ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡರು ಕೇಳಬೇಕು. ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೋಗಸ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅವರು ಪತ್ತೆಯಬಹುದು.

ಈ ಹಾಲು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕಾಗಿ 101 ಬೂತ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಲಿನ ಬೂತ್‌ಗಳಲ್ಲದೆ ಪುಟಾಪಾತಾ ಜನರಿಗೆ ಹಾಲು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಟ್ಟೆಯ ಬೂತ್‌ಗಳಿವೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೂತ್‌ಗಳಿಗೆ ದಾಗಿಲಲ್ಲ, ಬೇಗವಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ದಾಗಿಲು, ಬೇಗ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅನೈತಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನೀವು ಏಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಜನ ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೋಡಿರಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥಿಂಥ ಅನಾಯಾಸ ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನೀವಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ನೀವು ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಹೋದವರು ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “Review of the working of the Government Departments” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“The Bangalore Dairy has however incurred a net loss of Rs. 9.50 lakhs during 1966-67.....”

ಅದರಿಂದ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಸಿನ್, ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತುಪ್ಪ, ಬೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಕೇಸಿನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಕೃತ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯೆಳಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಬೆಣ್ಣೆ ಸ್ಟಾಕ್ ಇದೆ, 756 ಟನ್ ತುಪ್ಪ ಸ್ಟಾಕ್ ಇದೆ, ಆರು ಟನ್ ಪರೆಗೊ ಕೇಸಿನ್ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಗಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೇಸಿನ್ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ರಣಹದ್ದುಗಳು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ದೂರದಿಂದಲೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಇದು ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ? ಇದು ಸ್ಥಳೀಯರ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆಯಲ್ಲ, ಇದೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಸಿನ್ ಒಣಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಣಹದ್ದುಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿರು ಬೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಳುಗಳು ಎಂದು ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂಥ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವೊತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಿಂದ ಮಾರುವ ಬೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳಿವೆ.

3-00 P.M.

ಇಲ್ಲಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ 21 ಪ್ರಾಣಿಗಳಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ 5-6 ಕೂಡ ಕಲಸವಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬರುವುದಕ್ಕೆ 6 ರಾರಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರಿಗೆ 4 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 4.27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಬಂಡವಾಳ ಎಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೇರಿದೆ, ಏರ್ಪಾಡಿಸುವುದು ಸೇರಲೇಬೇಕು, ಸೇರಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಹಾಲಿನ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾದರಿಯೋಜನೆ ಎಂದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೌವೇನ್ಯರೇ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿ. ಬಡಬೋಲೇರಿಗೊಡನೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಕ್ತದ ಕಣದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಯಾಪ್ರೇತವನ್ನೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ, ಇರಾಖೆಗಳ ದೇವಣಿಗೆ ಹೀಗಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಖಂಡಿತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಏರ್ಪಾಡಿನ ಕಾಯುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಉಳಿತಾಯಮಾಡುವುದಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದ ಪಾನಸಿರೊಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂದು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿದೆ, ಈಗ ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲ. 20

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ನುಮಾರು 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪರಾಬಿನಿಂದ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 1,33,663 ರೂಪಾಯಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 2 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದರಲ್ಲೇ ಪರಾಬಿನ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ 3 ಸಾವಿರ ಲೇಟರುಗಳಂತೆ 755 ಬ್ಯಾರಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಲೇಟರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪರಾಬಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ತಮಗೆ ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರಂಕ್ ಕಾಲನ್ನು ಮಾಡಿ ಈಗ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 10 ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಣ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಾಬನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಕೀಲ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಾಬಿಗೆ ಅಷ್ಟು ದಾಹ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಆ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 16 ಸಾವಿರ ಲೇಟರು ಪರಾಬಿ ಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ 3 ಸಾವಿರ ಲೇಟರು ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜು ಡ್ಯೂಟಿ, ಹೆರ್ಟ್ ಸೆಸ್ ಸೆಲ್ಯಾಕ್ಟಾಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಲೇಟರಿಗೆ 3.23 ರೂ. ಬೇರೆಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 41,990 ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಾಹ ಅಲ್ಲ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. 13.2.68 ರವರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ 41 ಲಕ್ಷ 990 ರೂ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೂ ಮಾಡಿದರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜು ಡ್ಯೂಟಿಯಿಂದ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವರ್ಷ 1 ಕೋಟಿ 91 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪರಾಬಿನಿಂದ ಬರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬರಬೇಕು. ಬರುವ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಆದ್ಯಾರಿ ನುಂಕದಿಂದ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಾಬು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಬರುವ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈಸಾ ಬಡದೆ ವಸೂಲುಮಾಡಿದರೆ 11 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ, 25 ಕೋಟಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಜು ಡ್ಯೂಟಿ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಶರಾವತಿ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮೊನ್ನೆ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಚಿಂಡರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕರೆಯುವಾಗ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವ ಇರುವವರು ಚಿಂಡರು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಬಂದ ಚಿಂಡರು ಮಂಜೂರುಮಾಡುವಾಗ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರ ಚಿಂಡರನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿ ಯಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇದು ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ 57,600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ. ಕೆಲಸದ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದ ಒಂದೂ ಕೆಲಸ ಈವರೆಗೆ ಮಾಡದಿರುವವರಿಗೆ, ಈ ಕೆಲಸದ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಅಂದ ಒಂದು ಕಂಪನಿಗೆ, ಬಾಲಾಜಿ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪನಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. 'ಎ' ಕ್ಲಾಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರು ಚಿಂಡರು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಪಾಸ್ತ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದು. ಪುನ ರೀಟೆಂಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಚಿಂಡರು ಕರೆದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ 15-20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರಿಗೋ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರ ಚಿಂಡರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ. ಪುನಃ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಚಿಂಡರು ಕರೆಯಬಹುದು. ಆಗರಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1968-69 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸೌಕಂಡಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಲುವಾಗಿ ಹಗಲೂ ಇರಲೂ ದುಡಿದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 19 ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ತಮ್ಮ ಊರು ತಮ್ಮ ದೇಶ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ 20 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಕೊಯ್ಲು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರು ನಮಗೆ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಭಾಗದ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದವರು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ, ರಾಯಭಾಗ ಮತ್ತು ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹಳ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸ, ಅದನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ರೈತ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಯಾವುದೇ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಡವೇ ರೈತ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಟಿಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳಿದರು ಎರೆಕ್ಷಿನಿಟ ಕೊಡುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಎರೆಕ್ಷಿನಿಟ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನೀರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಎರೆಕ್ಷಿನಿಟ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗದ ರೈತರು ಈ ಭಾಗದ ರೈತರನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮದು ಭಗ ಭಗ ಆಗಿದೆ ನಮ್ಮದು ಜಗ ಜಗ ಆಗಿದೆ ಅಂತ ಅನ್ನಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. 3 ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯ ಮಾಡದೇ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಡಿವೀಲ್‌ಸೆಮೆಂಟ್ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಆ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ರೈಲ್ವೆ ಡಿವೀಲ್‌ಸೆಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತದವರ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗರೆ)

ಖರ್ಚಾಗದೆ ಕೆಲವು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ರ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ನವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಇದು ವಿಷಾದನೀಯ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರಿವ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ದುಡ್ಡನ್ನು ರಿವ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ನ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ನ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದು, ಕೋಳಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಕುರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಏನೂ ಕೂಡ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಾಗಲಿ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಲಿ, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದಂಧೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ನಿವೃತ್ತ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿದ್ಯೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಹಳ್ಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗೈರಾನ್ ದೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲೂ 40-50-100 ಎಕರೆ ಜಮಾನು ಇರುತ್ತದೆ. 1957ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಫಡ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆ ಗೈರಾನ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರ ಕೈರಾದ್ದನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆ ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಹಾಗೆ ಏನಾ ಕಾರಣ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಹಣ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕೆಲಸಗಳು ಉದ್ಯೋಗಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರದೋ ದುಡ್ಡನ್ನು ಯಾವುದೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೊಂದು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಡಲಾಗುವುದೋ ಅವರಿಗೇ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ನಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ಈ ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಈ ಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗದು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲಿ ಕೇವಲ ಇನ್ನೂ 15 ಮನೆಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾವಾಸಿನ ಬೆರೆಯೂ ಬಹಳ ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ 15 ನೂರರಲ್ಲಿ ಮಾನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕಾದರೂ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಮೊಬಲಗು ಆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳೇ ಅವನ್ನು 35 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳೋಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷೇಯರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನ ಪಟ್ಟಿಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ನಾನು ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮಾಝು 8 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ—ನಮ್ಮ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ಅದರ ಪಿತಾಮಹನಾದ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಒಂದು ಪೋಟೋವನ್ನು ಈ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ, ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿಳಿದ ಜನಾಂಗದ ನಾಯಕರಾದ ಮತ್ತು ಹಾಲಿ ರವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೈಕುಂಠ ಬಾಳಗಾ ಅವರಿಗೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾಗಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ 8 ತಿಂಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವರು ಬೇರಾವ ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಯವರಾದರೂ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಪೋಟೋವನ್ನು ಇವರಿಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ ಅನಾವರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಜಾತಿ—ಮನೋಭಾವ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಬೇಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಹೇಳುವುದೇ ಒಂದು—ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವವರಾಗಲೇ ಈ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಕಂಚಿನ ಎಗ್ಗಿಹವನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗರಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಜನರು ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಹೂಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಕಠೋರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬರಿ ಹರಿಜನರೇ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ? ಇನ್ನುಳಿದ ಸದಸ್ಯರು ಇವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ—ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಬ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಲಭಿಸಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೂ ಒಂದು ಹಿತವುಂಟಾಗಬೇಕು, ಬಡವನಿಗೂ ಒಂದು ಹಿತವುಂಟಾಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದೆನು.

ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಡಜಿಜ್ಞಾಸು ಯಾವ ಸೂಚನೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನ ಏಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಬೇಕು, ಅವನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಬೆರೆಯೇನು, ಆತನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿನ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿಗೆ ಕೇವಲ 643 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದು. ಹೀಗಾದರೆ ರೈತನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಯಾರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಯಾರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಯಿರ್ ಕನ್‌ಸರ್ಟ್‌ಷನ್ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಬಂಡಿಂಗ್ ಈ ಕೆಲಸಗಳೇನೋ ಅಲ್ಲರೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಎಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 2-3 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಬಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಬಿಸಿಲ ಬಾಡೆ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅಂಜುಟಗಿ ಮತ್ತು ಸೋಮನಾತನ ಹಳ್ಳಿ ರೈತರ ಪರ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾಲ ರೈತರು ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದರೂ ತೀರಲು ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು 20 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾರ್ಚ್‌ಗೇಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಲ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಹಾಗೆ ಭೋಗ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಡುವ ವಿಚಾರವಿಂದ ಯೋಜನೆ ಕಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಸ್ವೀಮನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ರೈತ ಎಲ್ಲ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಬೇಕೋ ಅಲ್ಲೇ ಹಾಕಿದರೇನೆ, ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಲ ಮಾಡಿಸುವುದು ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಪಾತ್ರ ಈಗ ರೈತರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಡಜನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಡೆಮುಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರೈತ ಪಡುವ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಲಿರದು. ಅವನಿಗೆ ಮೂರುವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಂಡ ಮತ್ತು ಬಡ್ತಿ ಹೋದಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಏನು ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನಲು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಮುಂಬರುವ ಜನಾಗರ ಹಿತಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಲ ಮಾಡದೆ ಏದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಈ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿಲ್ಲ 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಇನ್ನೂ ಈಗಲೂ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಆ ರೀತಿ ಸಾಲ ತಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗಕ್ಕಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ನ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಬಡ್ತಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಒಗಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಹೇಳಲಿ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಮೂರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಗೆಹರಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಸಾಲಮಾಡಿ ಮುಂಬರುವ ಮಕ್ಕಳ ತರೆಯುವೇರೆ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮುಂದೆ ಅನುಭವಿಸುವವರು ಯಾರು? ಒಂದು ಅಖಂಡವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ತತ್ವವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಇನ್ನು ರೆವಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಏಷ್ಯ. ಮೈಸೂರುರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಜೋಳಕ್ಕೆ 54 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಅರ್ಹಾಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 85-86 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇರೆ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರ ವಿಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತರವಿಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಉಕ್ಕಾನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ರೆವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಕ್ರೂರತನವಿಂದ ರೈತರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ವಾರ್ನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಹಿಂಸೆಕೊಟ್ಟು ರೆವಿಯನ್ನು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ತಕ್ಷಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೇವಲ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು, ಬಸವಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರೂ ಸಹ ಅತ್ಯುತ್ಕೃತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ನುಮಾರು 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ, ಇವರ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತಾ ಜಾತಿ (Majority caste) ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಅವರ ಅರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆ ಜನಾಂಗ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಇಕನಾಮಿಕ್ ಅಪಾಲಿಫ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ 80 ಲಕ್ಷ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೇವಲ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಗಳು ಇರುವಾಗ ಇದು ಏನೇನು ಸಾಲದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅರ್ಯಾ ಜಮೀನು, ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಬಿಹಾರ, ಬಂಗಾಳ ದೇಶಗಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ಉಪವಾಸವಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ. ಹೊದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಅನುಕಂಪದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ಮೂರರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ, 'If there is no objection from the villagers, and if there is any resolution favourable by the Panchayat, then only the Harijans can be granted lands' ಎಂದು ಇದೆ. ಏನು ಇದರ ಅರ್ಥ? ಯಾವ ಊರಿನ ಜನರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ವಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಬಿ. ಎ. ಆಗಿರುವವರು, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಾಗಿರುವವರು, ಮತ್ತು ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಆಗಿರುವವರು, ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳು ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳೇ ನಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೋಟಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ್ಗೆ 2-3 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಟೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟೂನಕ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತಾ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೋಕರ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್‌ನ್ನು ಎರಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲ ರಿಜರ್ವ್ ನೀಟ್‌ಗೋಸ್ಟರ ಅದರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಫರ್ವಾದ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹರಿಜನರನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತಾ ಅವರು ನೂಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಾಕಾರಾಲ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಹರಿಜನರು ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನ ಲೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಅವರಿಗೇ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕತೋರವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವ ಥೈರ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ 3 ಕೋಟಿ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಣವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ? ಕೇವಲ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಕಣವನ್ನು ಹಂಚಲಾರದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಬಡ್ಡಿತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ಇದನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಕೆಲವೇ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ಸಾವಿರ, 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 500, ಸಾವಿರ—ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಸೂಪರ್‌ವೈಜಿಂಗ್ 500-600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಮತ್ತು ಡಿ.ಸಿ. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಿವುಡರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದ ಅರ್ಧ ಕಟ್ಟಡ ಮನೆಗೋಡೆ ಬಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅದರೂ ಎರಡನೆ ಕಂತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಮನೆಗಳ ಗೋಡೆ ಎರಡನೆ ಕಂತು ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ನಿಪರಾಣನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ 3 ಕೋಟಿ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ 3 ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಂ.ಐ.ಸಿ.ಯವರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಏಕೆ ಇವರು 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಲ್ಲ? ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಆಪಾದನಾಪತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಜಾತೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಮಾಜವನ್ನೇ ನುಂಗಿತ್ತು, ಸಮಾಜಧರ್ಮವನ್ನೇ ನುಂಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ತ್ವ ಒಂದೇ ಇದೆ, ಅಂತ ಹಿಂದು ಧರ್ಮ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಸುಳ್ಳು. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೇರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ, ಉಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆಯುಳ್ಳವರು ಎಷ್ಟು ಅನಂದದಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹರಿಜನರು ಈಗ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಿಮ್ಮ ದೇವರೂ ಬೇಡ, ದಿಂಡರೂ ಬೇಡ. “There is unity in diversity and diversity in unity” what is the folly of this philosophy, I cannot understand. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಜೊಳ್ಳು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೇಡ. ಇವೇತನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ, ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕಾಕ್‌ಸ್ಟಿಟ್ವಿಷನ್ ಅನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಸಾಡಿಬಿಡಿ. ಇವೇತನ ದಿವಸ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಹರಿಜನರ ಒಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಅಂಗದಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧರೊಟ್ಟು ತನ್ನ ತಕ್ಕ ಹರಿಜನರು ಇವೊತ್ತೂ ಮತ್ತೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರೊಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಸೇರಿದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಹರಿಜನರ ಒಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹರಿಜನರ ಪಾತೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡತಕ್ಕ ನೀವು, ಇವೊತ್ತು ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸರಿಯೇ?

ಇನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲಮಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೋದ 1968 ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಖು 11ಕ್ಕೆ ನಾನು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ 20 ಮಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥಾದ್ದು ನಡೆದರೆ ಏಜವಾಗಿರಲು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದದ್ದು ಮತ್ತು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆ ಆಗ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಅಡ್ಡಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಜೀವಾಳದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲವಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ 2.2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 15-16 ಇಂಚು ಮಳೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲಮಟ್ಟ ಯೋಜನೆಯು ಅದರ ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆಯು ತಪ್ಪುಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದೆ, ಈ ಅನ್ಯಾಯ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ, ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆಗೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ. ಅಲಮಟ್ಟ ಯೋಜನೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಚಿತ್ತಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 1968-69 ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಅದುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತೆರಿಗೆ ರಹಿತವಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರೀತಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಫೀಸುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಹತ್ವರವಾದ ಮೇಜರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಮೀಡಿಯಂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಅಫೀಸಿನ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದೇ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಇ. ಅಫೀಸಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ತರಹ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಲು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಮಹತ್ವರವಾದ ಬಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋವೃತ್ತಿ, ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು ಅದರ ವಕ್ರೀಕೃತ ಹೇಗೆ ಬಿಳಿಯಬೇಕು? ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು? ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ನೋಡಿದರೆ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಕ್ರೀಕೃತವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ವಬಾಂಕಿನಿಂದಲಾದರೂ ಸಾಲವನ್ನು ತಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೆಂದರೆ ಈಗಿರುವ ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕು. ನುಗ್ಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೇವಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾರೂ ತಕರಾರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೇವಿ ಮೂಲಕ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆದರದಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಲೇವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರೋಷ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಾರದು. ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಯಾರು ತಮ್ಮ ಸಾಲಿನ ಲೇವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರಧಾನ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಬಂಧವೂ ಇರಬಾರದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯ

ವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡದಾರದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಷೆರ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಾಪರಸ್ಥರನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ, ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ನಂತರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಲಂಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಇಂಟಲಿಜೆನ್ಸ್ ಷೆರ್ ಇದ್ದ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷರಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ 5-6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳೆಗಳು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಚ್ಚೇಲಿರು ಮತ್ತು ಶಾನುಭೋಗರು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತಂದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಿದ್ದ 15 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಈ 15 ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜೂನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಸೀನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರೋಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಊಟಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಗತಿಯೇನು? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರೋಮೋಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ತಕ್ಷಣ ಅಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಅಲ್ಲ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಭತ್ಯೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮನಗಂಡು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ನೌಕರರು ಅಡ್ಡತದ ಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂತೋಷಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ)

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಎಚ್. ಎ. ಎಂ. ಬಿ. ಇ. ಎಂ. ಎಚ್. ಎಂ. ಬಿ. ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ತುಟ್ಟಭತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ; ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ತುಟ್ಟಭತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ನೌಕರರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಗರಾಟೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ನೌಕರರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೌಕರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಇವರ ಕಷ್ಟದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ನೌಕರು ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೂ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆಯಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ನೌಕರರು ಮತ್ತೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳ 16ರಂದು ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. 15ನೇ ತಾರೀಖು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಈ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತುಟ್ಟಭತ್ಯೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರುಗಳು ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗವೂ ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ತತ್ವದ ಮೇರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ತುಟ್ಟಭತ್ಯಗಳನ್ನು ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ

4-00 P.M.

ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನಿಯಮಕ್ಕಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಬಹುದು ನೌಕರರಿಗೆ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಭಾಗದ ಜನರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಂತೋಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಅನಿಹಾಯಕತೆಯೋ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಿವಿ, ಕಣ್ಣು ಎರಡೂ ಇದ್ದೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಲಿತರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ 130 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಹೆಯಾನ ವರವಾನ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ ಸಂತೋಷಪಡಬಹುದಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲ, ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆ ಜನರು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಏನು ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ದೋಸನೆ ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಬರುತ್ತದೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೋ ಇದು ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಜನರು ಸಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಲಿತ ಜನಾಂಗದ ಸೈರಣೆಗೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಧೀರ್ಘಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಹೋದರೆ ಆದರಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇದೆ. ಅವರು ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪೊಲೀಸರು

ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಮಿತಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ನೀವು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬೇಕಾದೀತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಲಿತ ಜನರ ಮೇಲ್ನೋಟಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 80 ಜನ ಅಲ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಅಭಾವ ವೀಡಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರದ ಜನರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅನೇಕ ಜನರು ಗೋಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ 'ಆಗಲಿ ಮಾಡೋಣ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ನಿಮಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಾರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ನೀವು ಕೊಡುವಂತಹ ಕೂಲಿಗೆ, ಗಂಜಿಗೆ ಅವರು ಕೈನಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ವೇ ಸಮೆ ಬರುವಂತಹ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನು ವಿಲೇವಾರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದರಕಾನು ಕೂಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಸಾಹೇಬರು ಅದನಂತರ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಅದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಅದು ಮುಂದೆ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಬಂದು ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿಯೇ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅವನು ಎಲ್ಲ ಅಪಿಲೆಗಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 53 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರವರು ಇನ್ನಾವುದೋ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸನ್ನಿತಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 20 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾದರೆ, ಇನ್ನು ರೈತರು ಎಷ್ಟು ಸುಖವಾಗಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಂದು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದು, ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳತನಕ ನೋಡಿದರೂ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಏಕೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ? ಇವತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಇಂದಿನ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟ ನೋಡಿದರೆ ದೇವರೇ ಗತಿ! ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ರೋಗಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಿಲ್ಲದಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಭಾಷಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂದೋಳನವೇ ನಡೆಯಿತು. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು? ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 1927-28ರ ರಾಗಾಯ್ತು ಹಿಂದಿ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಮಮತೆ ಇತ್ತು. ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಆರಾಗಾಯ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿತರು. ಅದರಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಹು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಭಾ ಎನ್ನುವುದರ ಮೂಲಕ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ)

ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ದೇವನಾಗರಿಲಿಪಿಯಂತಹ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಎರೋಧಗಳು ಬಿಂದುದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾದುದು. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲರವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಂತದವರು ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಾಂತದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಈಚೆಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಲಭೆಗೆ ಕಾರಣ ವಾದುದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಕರ. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿಯಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಈಗ ಎರೋಧಿಸುವುದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯ. ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿರುವ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವೇ ನೋಡಿರುವಂತೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದೇನೂ ತೊಂದರೆ ಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಬೇಗ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆಹಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳೆಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತನೆ ಒಂದು ಭಾಗವಷ್ಟು ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷ ನಷ್ಟೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಹೇಟೆ ಯರೇನೋ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಪಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ದವಸಗಳು ಸಿಗದೇ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನೂ ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ದವಸ ಬೆಳೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. A. AMALORPAVAM.—Mr. Speaker, Sir, I rise with your kind permission to support the Budget proposals of 1968-69 presented by the Hon'ble Finance Minister the other day. The Hon'ble Finance Minister deserves unqualified appreciation for having produced a surplus budget despite the fact that we have had successive droughts, devaluation, industrial recession, soaring prices, inflationary tendency, etc. The hon'ble members of the Opposition launched a fierce frontal attack on the demerits, defects and drawbacks of the budget that has been presented before this House. I dare say with impunity of contradiction that under the circumstances no other Government could have produced a budget better than this. Some of the hon. members feel it is just a jugglery in figures, but the Hon. Finance Minister has done a magnificent piece of work in mobilising the available resources to the maximum extent and appropriating the resources fruitfully towards developmental and non-developmental activities of the State. It is known to all that the economy of this country and the economy of this State depends primarily on agriculture. 70 per cent of the working force is engaged in agriculture. 60 per cent of the revenue is derived from agriculture and allied

activities. When drought conditions set in the economy of the country is affected adversely and to that extent it is thrown out of gear. In spite of the fact that the Government had to face an uphill task the Hon'ble Finance Minister has contrived to present a budget which is acceptable to a large number of members of this House. Of course, in any budget that is presented by any Finance Minister, there will be certain features which will not be in part or into to acceptable to one and all. By and large the budget that has been placed before us deserves to be accepted without any mental reservation. Though our resources are not very bright, still the Government of Mysore has been good enough to grant rise in the D.A. to the N.G.O's. The N.G.O's of. Mysore Government have been persistently carrying on a regular tussle clamouring for better pay scales and rise in the D.A. Though the Government was and is anxious to improve the conditions of the N.G.O's. who happen to be the spine of the Government administration, financial resources do not permit to go the whole hog, but still a commendable piece of work has been done in granting a considerable rise in the D.A. and I am sure, the N.G.O's. who are loyal citizens of the State, though they will not be satisfied to the maximum extent, will certainly appreciate the gesture that the Government has shown towards them.

Mr. Speaker, Sir, the Government of Mysore has set apart nearly Rs. 83 crores and odd for social and developmental activities. Out of this Rs. 83 crores, nearly Rs. 36 crores and odd has been earmarked for education. Quite a number of schools have been opened; quite a number of colleges have been started in various parts of the State and the manner in which the funds are being expended do not give room for much criticism. Yesterday, we had the pleasant privilege of hearing the Hon'ble Member Mr. Channabasappa, one of the veteran parliamentarians and an able erstwhile administrator. I felt as if I was sitting in a church on a Sunday morning listening to the sermon of our Rev. Father because it was more an advice to the Government and the Congress Party in a moralising and sermonising tone rather than an actual assessment of the financial conditions that prevail in the Stat of Mysore. We have very great respect for people like Mr. Channabasappa who are very well informed, and whenever they take the floor we on this side anxiously listen to them, but some how Hon'ble Member Mr. Channabasappa and others were pinpointing only the defects and even the defects were magnified beyond proportion. It appears as if the Government has done nothing, the Government proposes to do nothing and that at each and every turn the Government is at fault and deserves to be impeached. It looks as if during these 20 years the Congress Administration has only bungled and has never done anything good to ameliorate the conditions of the people. As always we Congressmen do concede, we have committed certain mistakes because we are not super human beings, and as human beings with certain human limitations, wittingly or unwittingly, we do commit certain mistakes. It is for the Opposition to offer constructive criticism and rectify the

(SRI M. A. AMALORPAVAM)

errors that we might have committed either intentionally or unintentionally. Often the Opposition in a responsible manner does criticise our action. But very often the criticisms that are offered, certainly do not conduce for the cordial relationship between the Ruling Party and the Opposition nor for the growth of the State. Therefore, I would very humbly submit to the members of the Opposition who are really educated and enlightened to co-operate to the maximum extent with the Government and see that they discharge their duties and obligations to the electorates who have returned them. We know that the Opposition is not there to pay compliments to us; nor is it there to shower encomiums on us and pay rich tributes to us. But the Opposition has to be charitable in its criticisms; it has to be fair in its criticisms. But what is it that we see day in and day out? Nothing but destructive criticism coming in torrential flood.

As I have already submitted to the House, Sir, we are not paragons of virtue; we are not divine beings; we are not fool proof in everything. Certainly, at some time or other, we might have done things which will not be very welcome to the others and the members of the Opposition. We, however, feel that if democracy has to survive in this country, the Opposition must be very sound, must be very effective. And if they are convinced about the blunders of the Administration, they are most welcome to criticise us in such a manner that we would profit from them. But, I must confess with a sense of dejection and disappointment, very often the criticisms are not profitable either to them or the Treasury Benches or to the public. Sir, we must realise as the custodians of the people's interest, that we have to perform our duties in a manner that would strengthen the democratic conventions.

To-day, we see all round violent activities and violent utterances and it looks as if democracy has to face very serious challenge from elements who are not very anxious to stabilise the democratic forces in this country. Some incurable optimists are driven to despair and they are imagining whether in the course of the next five years, the country will have democratic elections because we find all-round agitations, hartals, demonstrations and violent activities which do not at all foster the growth of democracy. Therefore, I humbly appeal to the responsible members of the Opposition who have been very intelligently participating in the debate to contribute their mite and make first and foremost democracy survive and then do other things which might be necessary or useful to them.

Sir, though I have stood up to support the Budget proposals, I have to make certain observations which, perhaps, might not be very palatable to some of the administrators. The Education Department, in particular, which consumes Rs. 36 crores, has not given a very good account of itself. The delay in the disposal of papers has caused considerable frustration in the minds of the public. The ordinary common man will have to go umpteen number of times to the officers to

secure redressal of his grievances. Some times, many of us are beginning to think whether we are living in a bureaucracy rather than any democracy because the officers do not treat the common man or the representatives of the people with courtesy and respect that is due to them. Very often, they act in a manner that is very hurtful and offending. Since officers are not in a position to defend themselves here, I will have to be very cautious in what I say. I do not wish to say anything about a particular A, B, C or D. Normally, the behaviour of the officers towards the public and the representatives of the public, is not at all welcome. We even feel sometimes that the Britishers were perhaps more polite and courteous, rather than some of our own officers. Whether it is the Congress that is in power or the Opposition is in power—that does not at all matter. In France, Governments came and Governments went. But the officers have been conducting themselves in such a manner that the administration runs like a stream. But here some times they identify themselves in such a manner, which does not at all allow or permit them to discharge their duties in a satisfactory manner.

Certainly, we know the House some times discusses about the University affairs. I feel in my own humble way that the State of Mysore and the University of Bangalore is singularly fortunate to have a scholar of the eminence of Dr. V. K. Gokak. He is ably assisted by the Registrar and others. To make allegations without substantiating them, would certainly result in frustration among those great men who are striving hard to improve the University education. Prof. Gokak has made a great name by his scholarship, his versatility, broad-mindedness, administrative acumen, and his extraordinary qualities of head and heart; has made himself dear to one and all that know him. But, unfortunately, some members of the Legislature have made certain remarks which do not at all do credit either to them or to the great Vice-Chancellor, who is adorning the Chancellorship of the Bangalore University.

Sir, with regard to the education that is obtaining in our State to-day, I have to make a few submissions. The private institutions are being run very efficiently. The tuition that is given there is really commendable. But the admission fee and the tuition charges are prohibitive and only those who are very rich and who can afford, can get the benefit of that education; while the majority of the people have to go to the Government Schools. We know well that the Government Schools are being run in an unsatisfactory manner. The teachers do not evince keen interest in all these schools and the authorities are not vigilant. Somehow the educational institutions go on and the officers at the top are not taking the interest that is expected from them. They forget that unless the mental health of the citizen is correctly developed, there is no future for the country. Therefore, I would humbly appeal to the educational authorities to run the Government institutions more efficiently, take more interest and see that the type of education imparted is useful and that which will create useful citizens.

(SRI M. A. AMALORPAVAM)

4-30 P.M.

Sir, while participating in the debate last year, I made a fervent plea to the Government of Mysore that the Civil Area has been completely neglected in the matter of education. There are nearly four to five lakhs of people in the Civil Area and there is not a single Government High School either for boys or for girls; there is not one Government College and there is no Industrial Training institution and there is no polytechnic. I do not say that Government has intentionally neglected the Civil Area but the fact remains that in spite of the fact that responsible and a popular Government is in power still these amenities are not there for the people of the Civil Area. Therefore, I once again appeal to the Government that this is a basic and vital need of the Civil area and at least this academic year Government must start high schools for boys and girls, one Industrial Training institute and a Polytechnic. Whenever representations are made, paucity of funds is given as the excuse. We are building Five Star Hotels in order to attract foreign tourists and earn foreign exchange; we welcome this venture of the Government. But the most important thing is, social and developmental activities should be attended to first and then we can think of Five Star buildings or Six-Star Buildings. Instead of a Five Star Building, they should think of starting a good hospital for the common man and think of constructing a Janata Hotel where the charges would be three or four rupees per person. But, unfortunately, administrators who are really interested in ameliorating the conditions of the poor are, for some reason or the other, bent more towards catering to the needs of the rich rather than to the needs of the poor. Ordinary drinking water supply facility is not there for the common man. We spend crores of rupees but the common man, the Scheduled Castes, the industrial workers have not even got drinking water facility. We talk about socialism and we talk about democracy without mending the condition of the poor. How long can you expect the poor to bear all this? A time will come when you cannot continue under these hardships. We speak here of the poor man but only at the time of election we approach them—both members on this side and the other side. We do not bestow our attention to the poor man, the Scheduled Castes and the industrial workers and the toiling millions. Therefore, with all sincerity I beg of the Government to look to these people. They do not ask for a luxury motor car or a television or radio or storeyed buildings. They ask for some light in the dark places they live where there will be so many harmful insects. What type of socialism is this? I request the Government to look into this.

Sir, you are spending crores of rupees on medicine. But, we see torn linen and dirty beds in the hospitals and scarcity of medicine. Patients have to wait in queues even for first aid at the hospitals. There are hospitals without the drugs, sometimes even without tincture

of iodine and bandages. Sulpha-drugs are not supplied to the patients and they are asked to purchase it in the shops. People are therefore obliged to go to private clinics. If you go to a Government Hospital, you see the poor man with the sunken eyes waiting for treatment and medicine in long queues. Even the patients in the sanatorium do not get adequate quantity of food. The kind of food that is supplied is very poor in quality. If this is the state of affairs obtaining, I really do not know how we can enthuse people over our administration? Let us admit that we are stagnant, we are complacent and we do not even raise our little finger to solve the problems of the poor. We see the poor man with a sad outlook. But people go to the public and say: we have come here in order to serve the public and the poor. That kind of an approach, lacking sincerity can never thrive. We are spending Rs. 36 crores for education and Rs. 12 crores for public health and Rs. 3 crores for other social activities. Government is really interested in doing something good to the commonman. But, unfortunately, Government is not getting the right type of co-operation from the public to some extent and other officers on whom they rely completely. Therefore, I appeal to Government from the floor of this House that they must immediately see that the hospitals are kept in a proper condition.

Sir, one more point and I close my speech and that is with regard to transfers of officials. It is really heart-rending. Some times transfers are done very indiscriminately without rhyme or reason. The family difficulties or the education of the children is not taken into consideration at all. I do not say, all transfers are done that way. But, quite a number of transfers are being done in a discriminatory manner. Some of the Heads of Departments think that so much sanctity is attached to transfers. I quite agree that M.L.As. and other public men should not go and approach them in this regard. But, in genuine cases when they go and represent the case of persons in difficulty the Heads of Departments must consider the representation with more human sympathy.

Though I have quite a few more points to present here, unfortunately, I am asked to close my speech early. Therefore, I do not want to take much of your time. I really thank you once more and I congratulate the Hon'ble Finance Minister for having very properly scrapped prohibition and secure revenue to the State, and that revenue to the State, and that revenue is very usefully utilised by giving enhanced D.A. to the N.G.O's. and making them a fairly satisfied lot. I hope, the Finance Minister will take further steps which will further enthuse all sections of the society and also make the Opposition feel that their criticisms against this Government is uncharitable. This Government, under the dynamic leadership of Sri Nijalingappa, our Chief Minister, will be able to satisfy one and all in the country.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಗದಗ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಎರೋದಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಈಗ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಅಮರೋರ್ಜಿವರವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಧಿಕ ನಟವರನ್ನು ಅಭಿ ನಂದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಆ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೀಪಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನದಸ್ಯರಮೇಲೆ ರೋಷದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಬೋರ್ಗಲ್ಲಮೇಲೆ ಮಳೆ ಸುರಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಬಹಳ ಮುತವರ್ಜಿಯಿಂದ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿ ಮಂಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲುವೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಶಕ್ತಿಮಾಿ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿಡು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಮುತವರ್ಜಿ ಅಭಿನಂದನೆಯೇ ಸರಿ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಇದು ಖೋತಾ ಬಜೆಟ್‌ಲ್ಲ, ಉಳಿತಾಯ ಬಜೆಟ್. ಇದಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಜೆಟ್ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೊರಗೆ ಬೆರೆ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿರುವ ವರು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ವಕ್ರೂತನ, ಸಹಕಾರಿ ರಂಗ, ನಾಮುದಾಯಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ-ಇವುಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒದಗಿಸಿರುವ ರಿಪೋಸ್ಟ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯನಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಂಕಿಅಂಶ ಇದುವಾಗ 1955-56ಕ್ಕೂ ಇಂದೇಗೂ ಪ್ರಗತಿ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷದ ವಿಚಾರ ವಿವರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ತಮ್ಮ ಆದಳಿತೆಯ ಕಾರಾವಧಿ ಈಗ ಮುಗಿಯುವುದೆಂದು 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ವಕ್ರೂ ತನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬರ್ಚಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೊದ ಸಲ 654 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ದಿವಸ 669 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೀತಿಯಿಂದ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಕ್ರೂತನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 101 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೊದ ಸಲ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಸಲ 69 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯೋಗಧಂದೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆಂದರೋ ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಉದ್ಯೋಗಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಇಂದು 12 ಕೋಟಿ 63 ಲಕ್ಷ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹೊದ ಸಲ ಸಹ 12 ಕೋಟಿ 38 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು? ಉದ್ಯಮ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ? ವಕ್ರೂತನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಯಾಣಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೂ ಟೀಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ವಿಷಯವಿರಲಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ವಕ್ರೂಗನ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಮಾಡಿ ದರೂ ಬೆರೆ ಕಟ್ಟುವವರೇ ಬೇರೆ. ಬೇರೆಯವರು ಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ರಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದಲೂ ನೋಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಉಳುವವರಿಗೆ ಇಂದೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮೈ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುವಾಗ, ಹೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆ ದೊರಕಿಸಲು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ವಕ್ರೂಗನ ಕರ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಕ್ರೂತನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕಾಂಟ್ರೋ ಬಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಿದೆ ಬದಲಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಲ್ಲಿದೆಯೇ! ಒಕ್ಕಲಗನು ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾದ ಬೆರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖರೀದಿಮಾಡುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಜನೆ ಇದೆ? ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮುಂದಾಳೋಟನೆಯಿದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರೈತ ಬರಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ, ಖರೀದಿಮಾಡುವಾಗ ವಕ್ರೂಗನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ? ಅನೇಕ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್

ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಗತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸಕ್ಕರೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ ರಾಭವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೋಳಗಾಗದಿರುವ ಯಾವುದನ್ನೇ ನೋಡಿದರೂ ಸರಿಯಾದ ವಿವರವಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಿರಿಂಗ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 4-5 ಗಿರಿಣಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಗಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ ಬರ್ಚಾರ್ಗುವುದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಅನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಅಡಿಬರು ಬಂದಾಗ ರೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ಬರೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ರೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನೇ ಬರೆಯ ರಾರದೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಈ ಆದಳತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂದು ಫಿಲ್ಮ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ, ವಿವೇಕ ಮಾರಿದ ರೀತಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫಿಲ್ಮ್ ವರ್ಕ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಣೆ ಮುಂತಾದ ಎಷ್ಟೋ ಮಾಲು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟರೆ ರೋಪವಾಗಿರುವುದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. 1955-56ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಹೋದ ಸಲಕ್ಕೂ ಈ ಸಲಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಜನ ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎನೇನೂ ಸಾಲದು. ನೂರರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಕೂಡ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಗದಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಂಘವೊಂದರಲ್ಲಿಯೇ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಸದಸ್ಯ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ 4 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಕಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಗದಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೇರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನೂರಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಇದೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲ ನೂರಕ್ಕೆ 31 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಶಾಖೆವೃದ್ಧಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಸಾಲಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಳೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಾಲವನ್ನು ತಾವು ಕೊಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮಂತರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವೇಳೆಯ ಅಭಾವದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ, ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ೩೯ ಏಡ್ ಕೊಡ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದರೊಳಗೆ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಇಮಾರತಿಯನ್ನು ಬಡವ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ದುಡ್ಡುಕೂಡಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಬೇರೊಬ್ಬರಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಅಂತಹವರು ಅ ಇಮಾರತಿಯನ್ನು ಎರಡನೇದ ವರಿಗೆ ಮಾರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದ ಡಾ. ಕಬ್ಬೂರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಮುಂದೆ ಬೊರ್ಗರ್ ಮೇಲೆ ಮೆಳೆಗರದರೆ ನೀರ್ಕುಡಿಯಬಹುದೇ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವರು ಬುದ್ಧಿಪ್ರದವಾದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಚಳುವಳಿಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ವಾಣಿಯಿಂದಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಜ್ಜನರ ಸದಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇವರಿಗೆ ಅರಿವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಾರವು.

ಇನ್ನು ಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಶಿಕ್ಷಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸೆಕ್ಯೂರಾರ್ ಸ್ಪೇಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ. ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಾವು ಹೊರಸೂಸಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣ ನವರ ಜಯಂತಿಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ. ಯಾರೂ ಒಪ್ಪರಾರದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ 10

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು. ಅವೇ ರೀತಿ ನೀವು ಮುನ್ನಾ ನರಿಗೆ, ಕ್ರೈಯನ್ನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರೇನು ? ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜಾತಿ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕನಕ ದಾಸರ ಜಯಂತಿ ಆದಾಗ, ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಜಯಂತಿ ಆದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ 2 ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಆದಾಗ ಕ್ರೈಸ್ತನ ಜಯಂತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಪುರಂದರ ದಾಸರು, ಕದಕದಾಸರ ಜಯಂತಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ರೆಡ್ಡಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಂತ ಹೆಸರು ಇರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೃತಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಹೇಳುವುದು ತಮಗೆ ಸರಿಕಾಣದೆ ಇರಬಹುದು. ವಿಧರವಾಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು, ಅವನ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಿಂದ ವಿಧರವಾಣಿ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊಡರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದಕಾರಣ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಮರವಾಣಿ ವಿವಿಧ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಮ್ಮೆ ಅಡಳಿತಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. B. SHANKAR RAO (Deputy Minister for Revenue).—Basava belongs to no community.

Sri K. H. PATIL.—I am proud to claim Basava as my own but you have no right to claim him, when your Government ignores this principles every day.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ (ಹೊಸಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು 1968-69ನೇ ಸಾಲಿನ ೨ನೇ ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಏನು ಮುಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತವಾಚುಮಾತ್ರಾ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖೇನ ನಡೆಯತಕ್ಕ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹಿತ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

5-00 P.M.

ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಟೀಕೆಯಲ್ಲ. ನನಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಅಮರೋರ್ಷಭಮಠರವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು

ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತೇಜಕ ಮಾತಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನಾತರಿಕತೆಗಳಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇವರು ದೇಶಕ್ಕೇನೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಖಂಡಿತಾ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇತ್ತ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವರ್ಗದವರು ಆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಂದಿನ ಅಧಿನಿಷ್ಠೇಷ್ಠಾನಲ್ಲ ಅವರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಕೂಗು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗ ಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು, ಗೊಬ್ಬರ, ಪ್ರಗತಿದಾಯಕ ವಾದ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಗೊಬ್ಬರವೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ, ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್, ಅರಾವದಿ ಸಾಲ, ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಸಾಲ ಇವು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ 2-3 ಇಲಾಖೆಗಳವರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳೊಂದೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳೇನಿವೆ ಆರೆ. ಆರೆ. ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ತುಂಬಾ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇನೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ರೈತನಿಗೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಈ ದಿವಸ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಅವರು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಒದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲವೇ ಎದ್ದಿದೆ. ಕಳೆದ ಇದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಳೆದ ವಿಂಚರ್ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಅದಿನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತನು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಗ ಆಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ—

(ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ)

ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಡ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಂದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನಿದೆ, ಅವನ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಏನಿದೆ, ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಎತ್ತಲು ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೈಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಕರೆದು ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲ ಇನ್ ಕ್ಯಾಷ್ ಅಂಡ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಎರಡನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರೇನು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಸಂಬಾಧ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಬೇಜಿ ಅಂದರೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ್ ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಏನಿದೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೈದಾನ ನೀಮೆಯವರ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ವಸ್ತು; ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಬೀಜ ಸುಂಭ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಕಾಸ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು 75 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೆರೆ 65-70 ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಟೆಬಿಲೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಇನ್ ಸೆಂಟಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೈಬಿಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಇಲ್ಲಿ ನಿರುತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತರೆ ನಾವು ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ರೈತನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆಯೂ ಏರಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೂ ಅವನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಆದಿಕ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಬಸ್ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆದುದನ್ನು ಬರಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ರೆವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲಾಭಕ್ಕಾರ ಹೋಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವೊಂದು ಬಫರ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಬರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿ ಬೇರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಕಾಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೆವಿ ರಿವಿಸ್ಟರನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕವನೂ ಸಹಾ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಪ್ಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೆವಿ ವಸೂಲಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನ್ಯೂನತೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲವಿಂದಲೂ ಹಾಗೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಯಾರಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಂಡಿತ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೂಡಲೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಕಾಲ ಇಂತಹ ಎಗ್ಜಾಮಿನೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಕೂಡ ಹೋಗಬೇಕು. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಇದು ಒಂದು ಗ್ಯಾಂಪ್ಲಿಂಗ್ ಇದ್ದುಹಾಗೆ. ಇದು ಹೋಗಬೇಕು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಹುಡುಗರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮನೂವೆಯನ್ನು ತರಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ತಾರದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಂದ ಮೇರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತರುತ್ತಾರೋ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಂದರೆ ಎಲ್ಲ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರ್ವಗಳು ದೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆಯೋ ಅನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ಭೀತಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಹೋಗಬೇಕು. ದೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸೇಷನ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಆಗಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಲರನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಹಂಚಿಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರು ನಾವು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಪ್ರವಾಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಈಗ ನಾವೇ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಸಮಾನತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 1965, 1966 ಮತ್ತು 1967ನೇ ಇಸವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ್ಯೂ, ರೂಪಾಯಿನ ಅಪಮಾಲ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Smt. WINNIFRED F. FERANDES (Coondapur).—Mr. Speaker Sir, though the Finance Minister has sanctioned D.A. to the Non-Gazetted Officers, I cannot thank him heartily because he has not granted D.A. in full cash. In these hard days man cannot make both ends meet. Therefore, I request the Hon'ble Finance Minister to grant the enhanced D. A. in full in cash. I also request the Minister to grant this enhanced D. A. from 1st January 1968 itself. Of course we had good rains last year and we had good yield throughout the State. Nature was kind enough to us and therefore, there was a good harvest. Even then, there is shortage of food everywhere. This good harvest has not helped us in getting food to the needy people. Though we had good yield beyond one's expectation, this Government is not able to supply the food to the people. I say this not a shortage of food, but it is an artificial show by these blackmarketeers and smugglers. I do not know how the Government is not taking effective measures on these people. They have closed their eyes and ears because if they can see things happening around them, this state of affairs would not have happened. They have allowed these smugglers and blackmarketeers to do whatever they like. They do not have any fear of Government. On account of these people, the general public is suffering. Do justice to the common man and help him to get a square meal a day. Fair shops should be opened throughout the State, so that the prices of the essential commodities could be checked. Let the Hon'ble Minister in charge of the Food Supplies see that at least one meal is provided to the poor people. In coastal area, people will have no rice during the rainy season. Arrangements should be made that at least some rice in the lean months, i.e., in rainy season, should be given to these people.

(SMT. WINNIFRED F. FERNANDES)

Regarding levy system, the deal is in the hands of the revenue authorities like Shanbhogues, Shirestedar, Tahasildar, etc.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ತುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಚ್ಚರೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಇದೇನು ? ಇಲ್ಲ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ?

Mr. CHAIRMAN.—“Thundamanthri” is unparliamentary and such words should not be used. I have taken note of it. The member will please resume his seat.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Even the Finance Minister is not here. The Food Minister is not here. What is the use of discussing here if there is nobody as Minister on behalf of Government ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದರೂ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಬೇಡವೇ ? ಇಲ್ಲ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ? ನೀವು ನಮಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕರೆಸಿ, ಸ್ವಾಮಿ.

Mr. CHAIRMAN.—I have taken note of it.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—This levy system is a deal in the hands of the village officials and such other revenue authorities. These people are harassing the poor and small landholders. Big landlords backed by position and influence, are getting on well without paying this levy. Only these poor ryots are made to part with the yield at lower rates which the Government gives. These revenue officials are doing whatever they want in this connection and they have no uniform basis to collect this levy. When this was brought to the notice of the local authorities, they said, that will be enquired into. I do not know whether they have enquired into or not. There is one instance in a village in my Taluk. One small landholder was harassed about this levy procedure. This poor man is having only 2 acres of land. He has to fill up a form and give it to them. How can a poor ryot fill up this and how does he know all these formalities ? I say that these forms should be filled up by the Revenue Inspector or by the concerned officials of the Taluk and help these poor ryots. There is one instance. There is one agent in my Taluk. This agent was asked to collect this levy by a Marketing Society and this same fellow is a Rice Mill owner. He has used this levy for his own use, and he has not substituted it at all. This was brought to the notice of the Revenue Authorities. But no action has been taken on him. The same fellow has been authorised to collect levy for the second time. What is this ? Are there any rules and regulations ? You frame rules and regulations, but there is nobody to enforce them. The authorities concerned turn their deaf ears to all such things. At least in future such things should not be allowed to happen and action should be taken against such unscrupulous people. I request the Hon'ble Minister concerned to see that those who are having less than 3 acres of land should not be levied at all.

Then about agriculture, I want to know from Minister concerned to which priority has been given. Is it for agriculture or is it for the family planning? Because for the family planning they spend crores of rupees and advertisements are made in such a way that pamphlets have been distributed and there is publicity on a wide scale. But in case of agriculture Grow More Food Scheme—no pamphlets have been distributed no publicity has been made. I do not say that they should not spend or give wide publicity for family planning. But what I say is that they must give priority to agriculture also, as is given to the family planning. I therefore, ask you to give top priority to this, because there are so many government lands, which are kept as waste. These lands should be distributed to the landless, so that they can be brought under the plough and thus see that the Grow More Food Scheme is successful to some extent at least.

The Government has made provision to provide loans for land improvement. I also ask the Hon'ble Minister concerned, to give these loan facilities to all alike as is going on now, *i.e.*, only some of the people who have got backing and influence are able to get these loans. This should be avoided and the facility of loan should be liberalised to one and all alike.

Regarding fisheries, I may add, that the Deputy Minister concerned was kind enough to come over to my constituency some time back. During the last budget I have spoken much on this issue. But so far no action has been taken to take up the work of roads. Therefore, I request that these roads should be taken up by the Fisheries Department.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—The work has been taken up by the Taluk Boards.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Taluk Boards cannot take it up. There is no meaning in it. It should be done by the Fisheries Department. After the work is finished, you can handover the maintenance of these roads to the Taluk Boards. One Ice plant should also be put up there. One Elementary School and one High School should also be opened for the benefit of the fishermen.

Regarding communication, I may ask, as to how can you expect to have a rural transport, etc., without having a pucca road? These rural roads should be taken up and thereby help the agricultural ryots.

Regarding Panchayat Raj, I may add that grant-in-aid has been given to the local bodies by way of Dearness Allowance. I as the Chairman of the Village Panchayat Committee have received so many complaints regarding this. At least now onwards the Government should give grant-in-aid as part of dearness allowance, to the panchayats.

As regards pension for teachers I am to state, that such of the teachers who were not getting any benefit before reorganisation of this State, should be given the facility of pension at least after the

(SMT. WINNIFRED F. FERNANDES)

reorganisation of this State. Before the reorganisation, they were not put into any trouble. Therefore, they should be given the pension benefits at least now.

My grievance is that we are not able to progress as much as we could have done in these regards. This is all due to negligence; inefficiency, corruption and maladministration and delay in administration, at all levels of Government. Though complaints are received from the representatives concerned, they are not at all acknowledged leave aside the matter of taking action on the matter—There is a Government Order which clearly states: that all letters received should be acknowledged. But this Government order is not given heed to. Some reply should be given to the representatives, so that they can explain to the people, as to what is happening, what is going on. Therefore, I ask the Hon'ble Chief Minister to tune up the efficiency in administration and see that no delay is caused. With these words, I conclude, and express thanks to the Chair for giving me more time to speak.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಡೇಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ತಿಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ತಿಗಳು ಆಗದೇ ಡಿಫಿಜಿಟ್ ಅದಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಬಡ್ತಿಗಳನ್ನು ಡಿಫಿಜಿಟ್ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡಿಫಿಜಿಟ್ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಜನಾಂಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲವನ್ನು 369 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಸಾಲ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಸ್ತಿ ಮೊಬುಗು 434 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

5-30 P.M.

ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 142 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದಾಯ ಬಾರದಿರುವಂಥ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು, ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಜಾಣತನವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರಾಗಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ. ಇದರಿಂದ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂತೋಷ

ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನ ತಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಸುಮಾರು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮದು ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜವೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಳ್ಳಿಗಳ ದೇಶವೆಂದು ಸಹ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. 100ಕ್ಕೆ 80ರಿಂದ 85ರಷ್ಟು ಜನರು ಪಾಸಮಾಡುವುದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಾಗ, ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೌಕರ್ಯ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವೀಸರಾಗಿದೆ. ಆದಿಮ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗಾಗಿ ವೀಸರಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೂಲಿಗಾರರು ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಾರಿಯ ಬಡ್ಡೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಸರ್ಕಾರಾತ್ಮದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆದಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಎತ್ತಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಸಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 36 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಪದವೀಧರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನ ಉಂಟಾಗುವಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಅವರೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. 15ನೇ ಫೇಬ್ರವರಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಹಣದುಬ್ಬರ ಬರುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸೋಣ. 300—400 ಸಂಸಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನು 700—800 ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳು ಬರಬಹುದು. 100ಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸರಾಸರಿ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ; ಆ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯದ್ದು ಒಂದು ಸಂಸಾರದ ಜೀವನ ನಡೆಯಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕು, ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಏನಾದರೂ ಉಳಿದರೆ ಅವರು ಮನೆ ಮಠ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ರೈತ ಹಾಕಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದುಬ್ಬರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವಿದೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಯ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ 100ಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ಇನ್ನೂ ಖುಷಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಕೇವಲ 100ಕ್ಕೆ 10ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತರೀ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಸಲನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಭೂಕಂದಾಯದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಜೇಗೌಡ)

ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ದರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಜನಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಮದ್ದೂರಿನಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ತಂದ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಎಲ್ಲಾ ಬರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಜಾಲರಿಯಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ. ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. 20-30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಬರ್ಡಾಯಿತು, ಆ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ 5-6ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧರ್ಮವಿದೆ ? ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರೇನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲ, ಮಾನುತೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ರೈತರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ : “ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಹಂಕಾರ, ಲಂಡ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂಬುದಾಗಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವರಿಸಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತುಟ್ಟಧಕ್ಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ? ರೈತರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ನವಾಬಿಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕಾಣುವುದು ಸಿಕ್ಕಿಯಿರಬಲ್ಲ. ಯಾರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರು ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹೋಗಲಿ. ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ದಂಗೆ ಏಳಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ದಂಗೆ ಎದ್ದಾಗ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ರೈತರು ದಂಗೆ ಏಳುವುದು ಬಂಧಿತ. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾಗೃತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸೋಣ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಡರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏಕಾಏಕಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ 200-300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಮಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಚೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ. ಅದರ ಇಳವರಿ, ಖಾಸಗೀ ಚೇರಾಮನರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ರಿಕವರಿಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗೀ ಯವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೇರಾಮನರಾಗಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ೬. ಎ

ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಚೇರ್ಮನ್ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಂತಹ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಚೇರ್ಮನರು ಬಿಂದು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ 6-7 ಪರಸೆಂಟ್ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲದ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಲಾರದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನರ ಒಡೆಯರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಬಿಡುತ್ತೀರಿ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಖಾಸಗಿ ಚೇರ್ಮನನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸರಿಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಆನಿಟೇಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೇರ್ ಆಫ್ ಅಡೆಸ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕನ್ನಡದವನು ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ, ನೀನು ಖಾದಿ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವೇ ಆಗಲೇ ಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ತಲೆ ಎತ್ತುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ನನ್ನಾ ನೈ ನಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸರ್ಕಾರದ ೭೦ವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರು 68-69ನೇ ಸಾಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ 68-69ನೇ ಸಾಲಿನ ಉಳಿತಾಯದ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಉಳಿತಾಯ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಇದತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಬಜೆಟ್ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಉಳಿತಾಯದ ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಡೆಸಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮತ್ತು ಥೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದವರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಮೋದಿದಾಗ, 68-69ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, 68-69ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಕೇವಲ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಾಗ ಮನ ನೋಯುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಸೂಪರಿಂಡೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರ. ಇಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಕೇವಲ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುತಃ 100 ವರ್ಷಗಳು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ, ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ, ಕಡಗನಗಲ್ಲರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಆರ್ಥಿಕತೆಮಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ವಿನೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಜೆಟ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ತರಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಲಿ, ಸಾಲ ತಂದ ಹಣವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಬರೇ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತಂದು ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಫಲಕಾರಿಯಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರದಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಇಚ್ಛಾರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೇವಲ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ. ಅನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನವರೆಗೂ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಇಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಒಂದು ಪಂಪುಸೆಟ್ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿನ ಒಂದು ಇಂಜಿನ್‌ನಿಜಿ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಆ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ರೈತ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ರೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಆಶ್ರಿತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ರೋನ್ ಕೊಟ್ಟು, 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದುದು. ಅದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗರಾರದು. ರೈತ ಸುಮಾರು 10 ಅಥವಾ 15 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿ ನೀರನ್ನು ಕೈಗೆ ಅಂತಹ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇರಾಖೆಯವರು ನೀರೆತ್ತಲು ಮತ್ತು ಆಳಪಡಿಸಲು ರೈನು ಹಾಕಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ನಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದೇನು ಕಾರಣವೋ ಏನೋ ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಕೆಲವೇ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದೇ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿಯವರ ವತಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ, ಹೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ನನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ, ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮತ್ತೇನೆ.

ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮಂಡಳಿಗಳು ಎಂಬುದು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು, ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚು ಬೇಕಾದ್ದೇ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಲು ಒಂದು ಮಂಡಲಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಸುಷ್ಪವಸ್ಥಿತವಾದ ಒಂದು ಮನೂವೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೂಡುತ್ತಲೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮನೂವೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಆ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅವರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಯ ಮತ್ತು ಶಂಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಿಜ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಬಾರದಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಇಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಜಾಗೃತ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬರು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 13 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ದಿನ ಇದರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನೋಡುವಾಗ 66-67ರ ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 26 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದರ ದುರಸ್ತಿ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸರಕಾರ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸದಕಡೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರೇನೋ 26 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅದರ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಂಗಡಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರ ಸ್ಥಿತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ರಾಜಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಜೀವುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಒಡಾಡುತ್ತವೆ ಅಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯ ಸಚಿವರು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬರಿ ಬೋರ್ಡುಹಾಕಿ ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏಷ್ಯ "ಬ್ಯಾಕ್" ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸುಮಾರು 26 ಸಾವಿರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತರೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಸರಕಾರ ತಾಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದಂತಹ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮಿತಿಗಳು ಇವೆ. ಇವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಬೇಗನೆ ಬರಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಲಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಅದೇನು ಹಳ್ಳಿ ಜನಗಳ ದುರ್ದೈವವೋ ಏನೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇಕೆ ಸರಕಾರ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತಾಳುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೊದಲಿದ್ದ ಉತ್ಸಾಹ ಇಂದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣವೋ ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಪಂಚಾಯತಿಯಂತಹ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಯೋಜನೆ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನಾದರೂ ನೇಮಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಆಯಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now stand adjourned and meet again at One P.M. tomorrow.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 7th March 1968.